

POLITIKA

EU ASISTENTI

Prva obučena
generacija hrvatskih
eurokrata

piše JASMINA TRSTENJAK

jasmina.trstenjak@liderpress.hr

Pedesetak mladih, vrlo obrazovanih ljudi, koji su kao asistenti prvim hrvatskim europarlamentarcima upoznali funkcioniranje Bruxellesa iznutra, steklo je sjajnu podlogu za nastavak karijere na drugim pozicijama u institucijama Europske unije

G

rupa hrvatskih novinara, u kojoj se našla i moja malenkost, nedavno je imala priliku sudjelovati na seminaru u Europskom parlamentu o nadolazećim izborima. U Bruxellesu, gradu diplomata, konzultanata i lobista, organizirani su i sastanci s hrvatskim parlamentarcima. Njihova lica, imena (**Andrej Plenković, Tonino Picula, Ivana Maletić** itd.) više-manje poznata su. I ovo nije priča o njima. Dok su oni pričali o svom dosadašnjem radu, kao sjene sveprisutni, iza svakog ili pokraj svakog u tišini je sjedilo neko novo, nepoznato lice - njihovi asistenti, mala nevidljiva mašinerija koja je upravo raspuštena zajedno sa svojim poslodavcima. Neki od njih možda ostanu i dalje raditi posao asistenata, a neki će možda biti zamijenjeni. I ovo je priča o svima njima.

Gotovo je nemoguće bilo ne primijetiti da su hrvatski zastupnici za svoje asistente, a svaki od njih ima ih nekoliko u Zagrebu i u Bruxellesu, odabrali 50-ak mladih ljudi u 20-ima i ranim 30-ima. Iako bi možda prva pomisao na mladost bila neiskustvo (priznajem da je i meni ta misao prošla kroz glavu), u njihovom slučaju to baš i nije točno. Uvjerili smo se u to kad smo zagreblili malo ispod površine.

Oni su visokoobrazovani, ambiciozni i vrijedni politolozi, agronomi, novinari, ekonomisti, pro-

fesori s međunarodnim iskustvom i znanjem nekoliko stranih jezika te prilično dobrim temeljima da postanu prva obučena generacija hrvatskih eurokrata.

U uredima hrvatskih zastupnika asistenti su 'Katica za sve'. Sudjeluju u pripremi materijala i govora za rasprave na odborima i plenarnim sjednicama, amandmana i rezolucija, konferencija i tribina, komuniciraju s građanima, medijima... Njihov je zadatak pripremiti teren za svog šefa, ali i upoznati građane s njegovim radom.

- Protok informacija ovdje je nevjerovatan i svaki dan pruža neke nove mogućnosti. Naučeno je mnogo toga, osim proceduralnog dijela tu je i sadržajni. Praktični rad na pripremi izvješća, njihovu praćenju u odborima, klubovima zastupnika, pregovorima u međuinstitucionalnom trijalogu sjajno je iskustvo koje će nam svima vjerujem u budućnosti koristiti - priča nam ekonomistica **Marijana Balić** (33) iz ureda HDZ-ovog zastupnika Andreja Plenkovića.

Ona je prošla program Rober Schuman Instituta iz Budimpešte, koji je organizirao edukaciju za asistenta zastupnika u EP-u. Otprilike je znala, dakle, što je očekuje, baš kao i njezin kolega **Nikola Turčinov**, 31-godišnji profesor povijesti i engleskog jezika (govori još i talijanski, njemački, odnedavno i francuski, bez kojeg se u Bruxellesu teško snalaziti) iz ureda SDP-ove zastupnice **Biljane Borzan**.

Andrea Orlić i Ivan Matić

Karlo Ressler i Andrej Plenković

Ana Laća:

- Kad dođete ovdje, shvatite da su svi visoko obrazovani, poliglotti s međunarodnim iskustvom i da ste samo jedan od mnogih

Ivona Milinović:

- Imala sam priliku dodatno usavršiti neka već postojeća znanja, ali i naučiti sasvim nove stvari

Nikola Turčinov:

- Moj je posao biti sveprisutan i nevidljiv, znati sve i pobrinuti se da moju zastupnicu ništa ne iznenadi i nitko ne uhvati nespemnu

Kao student bio je potpredsjednik i povjerenik za međunarodnu suradnju Studentskog zbora, nekoliko godina predstavljao je Hrvatsku u Europskoj studentskoj uniji, gdje je stekao prva iskustva u međunarodnim odnosima, ali ključno europsko iskustvo dobio je 2011. na stažu u grupi socijalista u EP. I kaže da je asistentu u opisu radnog mjesta jednostavno sve.

Sveprisutan i nevidljiv - Pratim rad Odbora za okoliš, javno zdravstvo i sigurnost hrane, radim političke procjene, predlažem potencijalne amandmane, komuniciram s medijima i sa strankom u Hrvatskoj. Moj je posao biti sveprisutan i nevidljiv, znati sve i pobrinuti se da moju zastupnicu ništa ne iznenadi i nitko ne uhvati nespemnu - opisuje svoj radni dan te nastavlja nabrajati prednosti, ali i nedostatke:

- Svaki dan usvajamo nova znanja. Kroz parlamentarne odbore prolaze stotine zakona, koji reguliraju sve, od žarulja do istraživanja svemira. Čovjek savlada i PR, pravo, jezike, administraciju, društvene mreže, diplomaciju itd. Najveći pak nedostatak putovanje je u Strasbourg na plenarnu sjednicu jednom na mjesec. Mislim da je to gubljenje vremena, živaca i oko 200 milijuna eura poreznih obveznika na godinu - priča Nikola, kojeg su oduvijek zanimali međunarodni odnosi i EU integracije i nastojat će se držati tih tema u budućnosti. Iz lokalne je politike došao, veli, i tamo se planira vratiti.

S druge strane, **Tamara Kalistović**, 31-godišnja asistentica **Ruže Tomašić**, nije znala što je očekuje. Diplomirala je i magistrirala na zagrebačkom Fakultetu političkih znanosti, ali iako je na temi EU magistrirala, veli da je tek dolaskom u EP shvatila kako sve pročitano u knjigama funkcionira.

- Život je iznimno ubrzan, a radni dan prođe u trenu te je potrebna dobra organizacija, koordinacija i raspodjela poslova. Razlike između europskog i hrvatskog načina rada nema. Postoje vrijedni i odgovorni ljudi koji dobro i pošteno obavljaju posao za koji su plaćeni i oni koji to, nažalost, ne rade - iznosi svoja iskustva Tamara, opisujući svoj posao kao multitasking jer se u jednom danu izmijene deseci različitih zadataka, neki više, neki manje odgovorni.

'Stress-bourg week' Kao najodgovorniji izdvaja pripreme za plenarnu sjednicu u Strasbourg. Zajedno s kolegama u Bruxellesu i Zagrebu priprema se na način da obrade svako izvješće koje je na rasporedu, da bi znali potencijalni utjecaj svakoga od njih na život građana u Hrvatskoj. Tada se i radi duže. Ured rijetko napuštaju kad je formalni kraj radnog vremena, dakle oko 18 sati, posebno tijekom Strasbourg 'weeka', odnosno plenarnih zasje-

danja u Strasbourg, koji se u kuloarima nazivaju i 'Stress-bourg week'. Tada zbog obujma posla nerijetko iz ureda izlaze iza ponoći, priča i **Stipe Plejić**, 27-godišnji magistar poslovne ekonomije iz područja financijskog menadžmenta i asistent HDZ-ovog zastupnika **Davora Stiera**, koji je također odradio dva staža u EP-u i program Rober Schuman Instituta. Bio je čak na stažu u uredu predsjednika talijanske delegacije u EP **Giovanija La Vije**, gdje je iz prve ruke naučio kako funkcionira ured zastupnika.

Tijekom prva dva staža pisao je dnevni blog na političkom portalu Politika Plus s ciljem da sugrađanima, a posebice mladima približi kako izgleda staž u europskim institucijama. Otkad je postao asistent piše tjednu kolumnu za Slobodnu Dalmaciju. Svrha je ista: informiranje i komunikacija s čitateljima jer misli da je upravo manjak informacija, edukacije i kumuniciranja veliki problem pa čak i jedan od uzroka današnje krize.

No u budućnosti ne isključuje nastavak karijere u politici, a ni u poslovnom sektoru, gdje je već radom u bankarstvu stekao iskustvo. I dok je on zadužen za praćenje svih odbora gdje je član Stier, ali i drugih aktivnosti, njegovoj kolegici iz ureda 27-godišnjoj **Ivoni Milinović** radni dan započinje i završava analizom medija. Sve između toga, kaže Ivona, koja je još s 19 godina ušla u svijet odnosa s javnošću te stekla i iskustvo u marketingu, gotovo svakog dana je drugačije. No to im samo povećava opus znanja i informacija, a oboje posebno ističu da su od svog šefa podosta naučili o vanjskoj politici.

- Imala sam priliku dodatno usavršiti neka već postojeća znanja, ali i naučiti sasvim nove stvari. Uglavnom riječ je o ogromnom znanju u području međunarodnih odnosa, s posebnim fokusom na rad institucija EU. Dio sam naučila praćenjem parlamentarnih odbora, ali već dio od šefa - govori Ivona, koja je donedavno imala dojam da politika nije dovoljno konkretna i da nema opipljive rezultate.

Bruxelles im otvorio brojna vrata

S obzirom na to da je sada vidjela konkretne rezultate svog šefa (rezolucija o BiH, rezolucija za oslobađanje hrvatskog državljanina **Marija Tadića**, rezolucija o napretku Srbije) i pogled na politiku promijenio joj se. Donedavno nije imala nikakvih političkih ambicija, politika je sada postala njezin posao i kaže da ništa u budućnosti nije isključeno.

Bruxelles im je svakako otvorio brojna vrata, nova poznanstva, donio bogato iskustvo, a i rad u jednom takvom dinamičnom okruženju motivirajući je i tjera ih da se još više usavršavaju i rade na sebi. Jer, iako su sa silnim diplomama

Međunarodno iskustvo stječe se i iz Zagreba

Karlo bi se rado nastavio baviti europskim pitanjima, **Ivan** misli da bi za političke ambicije trebao imati daleko više znanja i iskustva, ali i da je na dobrom mjestu za to, **Andrea** sanja o pisanju knjiga, a **Eva** pak o doktorskom studiju. To su, ukratko, ambicije nekih od asistenata iz zagrebačkih ureda, u kojima posao nije ništa manje dinamičan od onog u Bruxellesu.

Bilo da je riječ o jedan na jedan sastancima i odgovaranju na upite ili o pripremama i provedbi projekata, građani su u fokusu svakoga radnog dana. Cilj je približiti značenje EU, mogućnosti zastupnika unutar EU i planove za budućnost.

- Neposredna komunikacija uvijek je najzahvalnija metoda za detektiranje problema, koje

potom zastupnik može artikulirati u Parlamentu. Tu leži i jedan od najvećih izazova ovog posla, a to je nadilaženje pogrešnog stajališta mnogih građana da EU rješava brzo i lako sve naše probleme - govori 27-godišnji politolog i magistar **Ivan Matić** iz zagrebačkog ureda SDP-ovog zastupnika Tonina Picule.

On zajedno s kolegicom iz ureda, bivšom radijskom voditeljicom **Andreom Orlić** te kolegama iz Bruxellesa organizira i konferencije, evente i tribine po Hrvatskoj, Bruxellesu i Strasbourgu. Imaju priličnu slobodu u svom radu i samo riječi hvale za svog šefa i mentora. Baš kao i pravnik **Karlo Ressler** iz HDZ-ovog ureda Andree Plenkovića. Iako mu je tek 25 godina, već ima međunarodno iskustvo na kojem bi mu i mnogi

stariji zavidjeli. Sada ima priliku kao asistent razvijati organizacijske i istraživačke vještine, učiti kako postići kompromise, pomiriti različite interese itd. Gdje će nastaviti svoj rad, tek ćemo vidjeti. **Eva Perica** (27) iz ureda HDZ-ove zastupnice **Dubravke Šuice**, magistra inženjerka agrobiznisa i ruralnog razvitka trenutačno na poslijediplomskom specijalističkom studiju na zagrebačkom Ekonomskom fakultetu, smatra da bi mladi trebali graditi budućnost u Hrvatskoj:

- Programom Erasmus mladi imaju priliku studirati u inozemstvu, stjecati vještine i znanja, ali ono što i gospođa Šuica potiče povratka je i ostanak u Hrvatskoj, zasnivanje obitelji i razvoj karijere u njoj.

i magisterijima u Hrvatskoj gotovo pa rijetkost, u Bruxellesu je slika drugačija.

Ana Laća, 26-godišnja asistentica SDP-ovog zastupnika Tonina Picule, na Fakultetu političkih znanosti u Zagrebu završila je prediplomski studij politologije i magistrirala međunarodne odnose, a kao primatelj pune stipendije na Central European Universityju u Budimpešti završila je i drugi magisterij, iz područja javnih politika. Radila je kao trener za zakladu Friedricha Eberta, stažirala u Institutu za razvoj obrazovanja i Hrvatskom saboru, gdje joj je mentor bio današnji šef, na sveučilištu u Vilniusu i u Europskoj komisiji.

- Smatrala sam da sam s 23 godine, dva magisterija, stranim jezicima i ponešto radnog iskustva postigla dosta toga. Kad dođete ovdje, shvatite da su svi visoko obrazovani, poliglotti s međunarodnim iskustvom i da ste samo jedan od mnogih. Ta okolina tjera vas da neprestano radite na sebi i budete još bolji i to je ono što smatram najvrjednijim od svega što Bruxelles pruža - priča Ana.

24 sata nisu dovoljna Život u Bruxellesu, gradu u kojem nitko nije stranac, dosta je drugačiji od onoga u Hrvatskoj. I prilike za mlade uglavnom su mnogo veće zbog postojanja europskih institucija nego u Hrvatskoj. Osim toga asistenti kažu i da su ljudi mnogo otvore-

niji za nova poznanstva. Čak su upoznali i neke od većih europskih faca, koji su na njih ostavili snažne dojmove. Tako Nikola Turčinov posebno ističe **Bernda Posselta**, zastupnika Europske pučke stranke, jer je uvijek bio veliki prijatelj Hrvatske, te **Martina Schultz**, kandidata socijalista za novog predsjednika Komisije:

- Schultz je netipičan eurkrat, koji prema svima nastupa jednako i posjeduje veliku energiju. Ako postane prvi čovjek Unije, mislim da će njegovati radikalno drugačiji stil od neodlučnog i mlakog **Joséa Manuela Barossa** - njegovo je mišljenje.

I dok pune svoje adresare novim poznanstvima, sretni su što se stalno nadograđuju i novim znanjima, ali žale zbog nedostatka vremena - za sve ono što žele obaviti i postići, 24 sata nisu dovoljna. Uz takav životni tempo ne ostane mnogo vremena ni za privatni život. Cijena uspjeha visoka je, ali trud se nagrađuje, kad-tad. Iskustvo rada u EP-u, koje je drugačije od iskustva rada u Hrvatskom saboru pa i u drugim hrvatskim institucijama, prvoj generaciji hrvatskih asistenata dalo je sjajnu podlogu za nastavak karijere, gdje god je odlučili dalje graditi. Kaže se da mladi ne znaju dovoljno i zato pokušavaju nemoguće. I uspijevaju, iz generacije u generaciju. A ako će kao odrasli izgubiti idealizam koji sada gaje, možemo im samo poželjeti da nikad ne odrastu. ■

Stipe Plejić

Bio je i na stažu u uredu predsjednika talijanske delegacije u EP Giovaniya La Vije, gdje je iz prve ruke naučio kako funkcionira ured zastupnika

Tamara Kalistović:

- Život je iznimno ubrzan, a radni dan prođe u trenu te je potrebna dobra organizacija, koordinacija i raspodjela poslova

Eva Perica:

- Mladi imaju priliku studirati i stjecati vještine u inozemstvu, ali bi budućnost trebali graditi u Hrvatskoj

